

Campredó 2026: 60 anys de la migració laboral a Soisy-sur-École

Durant l'any 2026 es compliran seixanta anys de l'important moviment migratori campredonenc cap a la població francesa de Soisy-sur-École, un episodi cabdal de la història laboral i social del poble que ha deixat un llegat cultural i humà profund i perdurable. Catalunya ha estat, tradicionalment, una terra d'emigrants. A partir del febrer de 1939, milers de catalans van haver de travessar la frontera pel Coll d'Ares per iniciar un exili polític que, per a molts, s'allargaria quasi quatre dècades. En els anys de la dura postguerra, en canvi, es va produir un altre corrent migratori, motivat per la necessitat de trobar millors condicions de vida, que va afavorir l'establiment de vincles sòlids amb països de cultura llatina com França i Suïssa.

Els inicis: exili i primer contacte amb Soisy-sur-École

Entre 1957 i 1967, prop d'una cinquantena de treballadors campredonencs van emigrar al menut municipi francès de Soisy-sur-École, situat a la regió de l'Île-de-France, per dedicar-se principalment a les tasques d'aclariment i recol·lecció de la remolatxa sucrera. Els primers vincles amb la població local van ser establerts per tres exiliats polítics que, després d'haver patit les dures conseqüències de la Guerra de 1936-1939 i de la instauració de la sagnant dictadura franquista, varen esdevindre els veritables ponts d'unió entre Campredó i l'estat francès.

Joaquim Roca Favà, militant del Partit Socialista Unificat i de la UGT, havia combatut a l'esmentat conflicte bèl·lic i posteriorment a la Segona Guerra Mundial. Empresonat per la Gestapo, va ser deportat al camp de concentració de Sachsenhausen, d'on en va sortir amb vida. Un cop alliberat, es va establir a Soisy-sur-École, on va començar una nova etapa. L'any 1956, amb l'obertura de fronteres decretada pel règim franquista per als exiliats sense "delicte de sang", va poder tornar temporalment al seu poble natal, encara que només de visita, per retrobar familiars i amics. Durant aquella estada, va proposar a diversos campredonencs la possibilitat d'anar a treballar a Soisy amb contractes laborals tancats i bones condicions econòmiques, fet que donaria origen a la primera onada migratòria campredonenca cap a l'estat veí.

Francesc Sebastià Cid va passar disset anys a l'exili abans d'incorporar-se als treballs agrícoles de Soisy-sur-École, on va participar activament en la comunitat d'emigrants catalans. L'any 1956 es va retrobar amb la seua esposa i els seus tres fills, posant fi a una llarga separació marcada per les dificultats de la postguerra i l'exili.

Pere Sanahuja, veterà lluitador republicà, havia estat empresonat als vaixells-presó del port de Tarragona arran dels fets d'octubre de 1934. Més tard, establert a Soisy, va perdre la vida tràgicament en un accident laboral en un molí de la pobla-

ció. La seua història, marcada pel sacrifici i el compromís, va ser immortalitzada a la novel·la *El vent de dalt* (1997), del seu besnebot Xavier Guillemon Sanahuja. Cada any, els campredonencs que residien a Soisy el recordaven portant-li flors a la seua tomba, en un gest emotiu que simbolitzava la fraternitat i la memòria col·lectiva dels emigrants.

Els principals propietaris que van contractar mà d'obra campredonenca van ser Louis Nivelett, Brié i Madeleine Loste —coneguda com a Mademoiselle—, propietària de la Ferme de Montecó, on van residir molts dels treballadors. En aquella finca, una empleada campredonenca, Cinta Subirats, s'encarregava de la cuina i de la bugada, fet que contribuïa a mantenir la cohesió i el sentiment de comunitat entre els emigrants.

L'experiència laboral i la vida a França

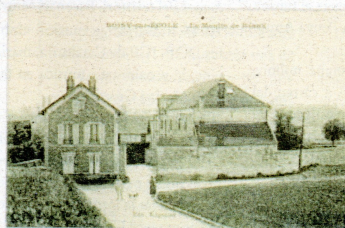
L'any 1956 és recordat com "l'any de la Gelada", un episodi que va afectar durament la població. Durant l'any 1957, van marxar els primers emigrants cap a Soisy-sur-École. A Catalunya, els treballadors necessitaven disposar d'un contracte signat pel propietari abans de marxar, ja que no estava inclosa dins la zona "remolatxera". Els comiats a l'estació de tren, amb maletes i llàgrimes, han quedat gravats en la memò-

ria col·lectiva del poble.

Els guanys obtinguts en terra francesa van permetre als emigrants millorar el seu nivell de vida i invertir en propietats a Campredó. Aquesta relació laboral va començar a disminuir a finals dels anys 1960, coincidint amb la construcció del Polígon Industrial Baix Ebre, que va oferir noves oportunitats de feina al territori, permetent que molts tornessin a establir-se definitivament al poble.

Els darrers campredonencs a Soisy-sur-École

L'any 1975, el matrimoni format per Josep Ferré i Cinta Subirats va tornar definitivament a Campredó, marcant el final visible de la migració laboral cap a Soisy. La família de

l'exiliat Ramon Princep va seguir els mateixos passos el 1979. Tot i el retorn, molts emigrants van mantenir vincles estrets, tant familiars com econòmics, amb França i Suïssa, rebent pensions i rendes que continuen beneficiant les famílies locals

Emigdi Subirats
escriptor

fins als nostres dies.

Llegat cultural i social

Molts campredonencs van aprendre la llengua francesa, contribuint així a la creació d'una societat més oberta a altres cultures. Els records de l'emigració, dels comiats i dels retorns constitueixen un capítol fonamental de la memòria col·lectiva de Campredó: simbolitzen perseverança, solidaritat i connexió cultural entre Catalunya i França.

Els protagonistes d'aquesta història encarnen les múltiples facetes de l'experiència migratòria: resistència política, migració econòmica i sacrifici personal.

L'any 2026, quan es compleixin seixanta anys del moviment migratori campredonenc, el poble tindrà l'oportunitat de recordar i homenatjar aquesta generació de treballadors i exiliats que van construir ponts duradors entre catalans i francesos.